

כ"ז תשרי תשע"ה

21 אוקטובר 2014

חוזר מס': 401/2014

הנדון: קביעת נכות בדיספוריה מגדרית (Gender Dysphoria)

מטרת החוזר:

להנחות את אופן קביעת הנכות בנושא דיספוריה מגדרית (למי שנקראו בעבר "טרנסג'נדרים")

כללי:

כותב החוזר: ד"ר יהודה ששון

מאשר החוזר: ד"ר מרק טרגין

תוקף: חוזר זה מבטל חוזרים קודמים בנושא, החל מיום פרסומו

מבוא:

ב-4 DSM נכללו ה"טרנסג'נדרים" ככותר Gender Identity Dis.

ב-5 DSM שונתה ההתייחסות והם נכללים כעת בקטגוריה הנקראת Gender Dysphoria. שינוי זה אינו סמנטי בלבד שכן הוא מדגיש בתמונה הקלינית את התגובה הרגשית ולא את הזהות המגדרית.

הגדרות:

על פי ה-5 DSM, הקריטריונים לקביעת Gender Dysphoria הם:

- א. חוסר התאמה בין המגדר הנחוה (Experienced gender) לבין המגדר המולד (Assigned Gender) הנמשך 6 חודשים לפחות.
- ב. חוסר ההתאמה הגורם למצוקה משמעותית או לפגיעה בתפקוד החברתי, התעסוקתי ו/או פגיעה בתפקודים משמעותיים אחרים.

אופן קביעת דרגת הנכות:

- א. כתוצאה מהשינוי בתפיסה יש לשנות גם את אופן קביעת הנכות באבחנה זו ולהתבסס על התגובה הדיספורית. על כן, יש לקבוע במקרים אלה נכות על פי סעיף 34א ולהתייחס לדרגת החומרה של התגובה הרגשית.
- ב. בתקופת תחילת הטיפול הרפואי ניתן לקבוע נכות זמנית עד להשלמת התהליך, משום שבחלק מהמקרים צפויה הקלה בתגובה הרגשית בעקבות שינוי המין.
- ג. בתקופה של הטיפולים הכירורגיים מומלץ לקבוע נכות גם על פי סעיף 35, לתקופת הניתוח.

אופן קביעת כושר העבודה:

- א. אין לקבוע אובדן כושר עבודה בצורה אוטומטית ויש להתייחס לכל מקרה בצורה פרטנית.
- ב. הגורמים המשפיעים על כושר העבודה באוכלוסייה זו הם: חומרת התגובה הרגשית, תיוג שלילי (stigmatization), אפליה (discrimination) ותחושת קורבנות (victimization). מכיוון שלכל אלה השפעה על כושר ההשתכרות, יש להביאם בחשבון בדיון על כושר העבודה.

בברכה,

ד"ר ישי אוסטפלד,
המנהל הרפואי והרופא הראשי